

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering : 20 februari 2023
Voorstelnummer :
Portefeuillehouder(s) : Rob Opdam
Commissie : Commissie
Datum commissie : 7 februari 2023
Soort agendering : ter advisering
Agendapunt :
Team : Administratie
Opsteller(s) : Jan Cramer
Datum B&W besluit : 24 januari 2023
Bijlagen: : 3

Onderwerp : Zienswijze kadernota 2024 GR Cocensus

Voorgesteld besluit :

1. een positieve zienswijze af te geven op de kadernota 2024 van de GR Cocensus;
2. deze zienswijze met bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de GR Cocensus kenbaar te maken.

Geheimhouding

☐ Ja
☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Begin 2018 heeft uw raad de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen vastgesteld. Gelijkluidende besluitvorming heeft plaatsgevonden in alle gemeenten in Noord-Holland Noord (regio's Alkmaar, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland). Centraal in deze notitie staat het beter in positie brengen van uw raad ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regelingen.

Een belangrijk onderdeel van deze afspraken is de zienswijzeprocedure ten aanzien van de kadernota's van de Gemeenschappelijke Regelingen. De kadernota geldt als opmaat naar de begroting en bevat zowel de hoofdlijnen van het beleid als de financiële kaders.

De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota stelt de raden in de gelegenheid te sturen op deze beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor in de begroting, die later in het jaar door de Gemeenschappelijke Regelingen voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden.

In voorliggend voorstel ligt een concept zienswijze voor ten aanzien van de kadernota 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Cocensus. Cocensus is opgericht als een uitvoeringsorganisatie. Belangrijkste doelstelling betreft het op efficiënte wijze uitvoeren van de werkzaamheden op het gebied van de lokale heffingen en de borging van de kwaliteit daarvan. Cocensus geeft uitvoering aan de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ (herwaardering), de aanslagoplegging van diverse gemeentelijke heffingen, de afhandeling van bezwaar- en beroepschriften, de (dwang)invordering en de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding. Cocensus verzorgt de contacten met de Waarderingskamer, CBS en de gemeentelijke afnemers (belastingdienst en waterschappen).

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De zienswijzeprocedure op de kadernota volgt niet uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zelf, maar is aanvullend afgesproken in diverse bovenregionale regelingen, te weten de bovengenoemde notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019).

Conform de afspraken uit de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de FUGR 2019, dienen de Gemeenschappelijke Regelingen de kadernota uiterlijk 15 december aan te bieden zodat de raad de gelegenheid heeft voor 1 maart een zienswijze af te geven.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Indexering bijdrage 2024

De Regietafel NHN heeft per brief van 16 september 2022 op basis van de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) een prijsindex Bruto Binnenlands Product (BBP) voorgesteld van 2,5% en een prijsindex loonontwikkeling van 3,9%. Hierbij is vermeld dat indien de inflatiecijfers daartoe aanleiding geven, deze leiden tot correctie van de voorcalculatie indexatiecijfers 2024. Vanuit de Regietafel zijn per brief van 26 oktober gewijzigde indexatiecijfers afgegeven voor loon- en prijsindexatie van respectievelijk 7,5% en 6,1%, met een gewogen gemiddelde van 7,1%.

In de kadernota 2024 van de GR Cocensus wordt bij de berekening van de bijdragen van de deelnemende gemeenten uitgegaan van een prijsindex BBP van 2,5% en een prijsindex

loonontwikkeling van 3,9% met een gewogen gemiddelde van 3,4%. In de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur zullen de bijdragen door middel van een begrotingswijziging worden aangepast naar de conform de FUGR bijgestelde prijsindexcijfers BBP van 6,1% en een prijsindex loonontwikkeling 7,5%. Hiermee loopt de begroting meer in de pas met de werkelijke prijsontwikkelingen.

Doelstellingen

Klantcontacten

Vanaf 2020 heeft Cocensus voor het eerst KCC (belasting)activiteiten uitgevoerd. Dit is gebeurd naar aanleiding van de 'businesscase uitvoering belastingtaken BUCH' waarin de overdracht van deze activiteiten was opgenomen. Het beoogde doel daarbij was het realiseren van efficiencyvoordelen zoals onder andere reductie van het aantal doorverwijzingen en terugbelverzoeken. Met ingang van 2023 voert Cocensus deze KCC activiteiten uit voor alle deelnemende gemeenten. Voor de komende jaren heeft Cocensus als doelstelling het centraal stellen van de klant geformuleerd. Er worden diverse activiteiten verder ontwikkeld zoals verdere ontwikkeling en optimale benutting van het digitaal loket en trainingen voor de medewerkers.

Besparingen op bedrijfsvoering Cocensus

Er wordt onderzocht of er voor de komende jaren besparingen mogelijk zijn op de lasten met betrekking tot de bedrijfsvoering van Cocensus en/of op de gezamenlijke lasten van Cocensus en de deelnemende gemeenten. Een aantal hieronder genoemde zaken worden nader onderzocht en uitgewerkt.

Gegevensbeheer

Cocensus verzamelt voor de uitvoering van de belastingtaken veel subjectgegevens en objectgegevens. Een deel van de objectgegevens wordt ook door gemeenten verzameld waarbij op bepaalde onderdelen sprake is van dubbel werk of investeringen in applicaties. Onderzocht wordt of op de punten waarbij sprake is van overlappende werkzaamheden en investeringen in software, efficiencybesparingen of schaalvoordelen te behalen zijn.

Handhaving

Cocensus heeft een aantal medewerkers die vanwege de uitvoering van bepaalde belastingtaken regelmatig ter plaatse onderzoeken uitvoeren. Cocensus acht het mogelijk om deze medewerkers indien een gemeente daartoe verzoekt tevens in te zetten voor handhavingsactiviteiten op het gebied van woningtoezicht, geregistreerde leegstand waarbij onderverhuur aan de orde kan zijn, controle van terrassen op gemeentegrond (precario), inname van gemeentegrond en dergelijke. Cocensus sluit daarbij een terugverdieneffect via belastingopbrengsten niet uit.

Huisvesting

In april 2021 is de nieuwe huisvesting betrokken. De werkzaamheden worden uitgevoerd in één gezamenlijk pand, waarbij is gekozen voor een optimaal duurzaam concept met een energie neutrale huishouding. In 2022 heeft dit een kostenbesparing van 2% opgeleverd voor de deelnemende gemeenten. In de afgelopen jaren hebben er nog werkzaamheden plaatsgevonden, zijn de nodige investeringen gedaan en is er een onderhoudsvoorziening opgezet. De verwachting is uitgesproken dat de verhuizing voor een verdere kostenbesparing zal zorgen.

Doorontwikkeling van bestaand beleid

ICT as a service

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie belast met geautomatiseerde bulkprocessen. Problemen met betrekking tot automatisering in de vorm van uitval, stagnatie of fouten

leveren direct grote organisatorische problemen op. Dankzij de afname van ICT diensten in de vorm van een 'full service' abonnement structuur is Cocensus de komende jaren volledig ontzorgd en is de beschikbaarheid en de continuïteit geborgd.

Informatiebeveiliging en privacy

Cocensus heeft passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen getroffen om de bescherming van persoonsgegevens en naleving van de privacywet- en regelgeving te borgen. De beveiligingsmaatregelen voldoen aan het normenkader van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In verband met de wettelijke geheimhoudingsplicht is gegevenslevering door Cocensus aan een deelnemende gemeente alleen mogelijk, indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het protocol gegevenslevering dat tussen Cocensus en alle deelnemende gemeenten is vastgesteld. Voor een aantal gegevensleveringen heeft het dagelijks bestuur van Cocensus ontheffing van de geheimhoudingsplicht verleend. Deze gegevensleveringen zijn opgenomen in het Besluit gegevensverstrekking Cocensus.

Cocensus heeft tevens specifieke afspraken rondom beveiliging en de bescherming van persoonsgegevens gemaakt als er door een derde partij werkzaamheden aan de ICT diensten of software worden verricht. Naast specifieke certificeringen van alle 'ketenpartners' zijn ook verwerkersovereenkomsten gesloten om de privacy van burgers te waarborgen.

Cybersecurity

Met betrekking tot Cybersecurity en digitale weerbaarheid wordt er binnen Cocensus een strikt beleid gevoerd volgens het informatiebeveiligingsbeleid. Het informatiebeveiligingsbeleid wordt elk jaar onderworpen aan een impactanalyse waarin alle facetten van informatiebeveiliging opnieuw aan de orde komen. Door de nauwe samenwerking met diverse instanties is het mogelijk om adequaat te handelen in het geval Cocensus informatie bereikt met betrekking tot kwetsbaarheden op het gebied van de informatievoorziening en de ICT-voorzieningen.

Verdere ontwikkelingen

Er zijn contacten met een drietal gemeenten om mogelijke toetreding per 1-1-2024 te verkennen. Daarbij wordt eerst onderzocht wat de gevolgen van verdere groei zijn voor de bedrijfsvoering en beheersbaarheid van de GR en wat de gevolgen zijn voor de huidige deelnemers van de GR. Hierbij geldt als uitgangspunt dat een eventuele uitbreiding zich bevindt binnen het benoemde beheersgebied.

Wat gaat Cocensus doen	Waarom	kosten	Planning
Onderzoek besparing op gegevensbeheer en handhaving	Efficiëntere bedrijfsvoering	Mogelijk kostenbesparing	doorlopend
KCC activiteiten deelnemers	Optimaliseren klanttevredenheid	Kostenbesparing voor de deelnemende gemeenten	Doorlopend
Mogelijke toetreding nieuwe gemeenten	Uitbreiding beheersgebied	Kostenbesparing voor de deelnemende gemeenten	Doorlopend

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Er is geen aanleiding gevonden om ten aanzien van de kadernota 2024 van de GR Cocensus anders dan een positieve zienswijze voor te stellen.

De GR Cocensus geeft uitvoering aan de heffing en inning van lokale heffingen en de werkzaamheden in het kader van de Wet WOZ. Omdat Cocensus geen eigen beleid formuleert is een zienswijze hieromtrent niet aan de orde.

De kadernota 2024 van de GR Cocensus is niet geheel conform het format opgesteld dat door de Regietafel NHN is vastgesteld. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat de GR Cocensus uit meerdere deelnemende gemeenten bestaat dan alleen die uit de regio Noord-Holland Noord. Ondanks dat de kadernota van de GR Cocensus niet exact het format volgt komen de in het format opgenomen inhoudelijke aspecten wel aan de orde in de kadernota van Cocensus. In 2020 is het verzoek tot het gebruikmaken van het voorgestelde format in de zienswijze opgenomen. Gezien bovenstaande wordt geen aanleiding gezien om wederom een zienswijze voor te stellen met betrekking tot dit punt.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor de gemeente Heiloo. De zienswijze is BUCH-breed afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting de GR Cocensus.

RISICO'S

No cure no pay bureaus

Er is een toename waarneembaar van het aantal bezwaren die zijn ingediend door no cure no pay bureaus. Door middel van intensieve reclamecampagnes op televisie, radio en via huis-aan-huis brieven worden inwoners verleid een machtiging af te geven zodat de bureaus bezwaar kunnen indienen. Daarbij worden ten behoeve van het verdienmodel zoveel mogelijke processtappen doorlopen, het gebruik maken van een hoorzitting is daarvan de belangrijkste. Een hoorzitting is bedoeld om een bezwaar door de indiener nader toe te lichten of om door Cocensus bij onduidelijkheden nadere vragen te stellen. Inwoners die zelf een bezwaar indienen, maken vrijwel geen gebruik van hoorzittingen. No cure no pay bureaus echter altijd omdat dit extra proceskostenvergoeding oplevert, zelfs als daarbij geen relevante aanvullende informatie wordt verstrekt. Hierdoor wordt het proces van de afhandeling van bezwaren onnodig gerekt en wordt een groot beslag op de capaciteit van de organisatie gelegd.

Oplossingen of aanpassingen moeten door middel van wijzigingen in landelijke wetgeving plaatsvinden. De gemeente kan hier geen besluit over nemen, over aanpassing in landelijke wet- en regelgeving wordt nog niet gesproken. Onlangs is de proceskostenvergoeding voor WOZ bezwaren juist verhoogd. Ongeveer 20% van de bezwaren van de bureaus worden gehonoreerd met name vanwege niet zichtbaar achterstallig onderhoud. Ondanks dat 80% van de bezwaren die door bureaus worden ingediend worden afgewezen leveren de 20% aan gehonoreerde bezwaren de bureaus voldoende inkomsten op: vaak is de vergoeding voor de bureaus gemiddeld 800 euro, terwijl de verlaging van de aanslag OZB enkele euro's of tientjes bedraagt.

Niet alleen is er sprake van een groot beslag op de capaciteit van Cocensus maar ook de rechtbanken kunnen de grote hoeveelheden beroepsprocedures niet tijdig behandelen. Zo gebeurt het regelmatig dat, omdat de rechtbank een zaak niet tijdig kan behandelen, een zogenaamde immateriële schadevergoeding toegekend wordt, zelfs als een beroepsprocedure wordt gewonnen. Deze schadevergoeding komt terecht bij het bureau en niet bij de inwoner. Het is zaak om op de ongebruikelijke wijze waarop hier de rechtsbescherming wordt ingevuld de aandacht te blijven vestigen. Vanuit de gemeentebestuurders ligt er nog steeds de motie Oss, die gaat over het verdienmodel van deze bureaus en het onevenredige beslag op capaciteit van de uitvoerende organisaties.

Inflatie en loonontwikkeling

Sinds maart 2022 is er sprake van een consumentenprijsinflatie van rond de 10% als gevolg van stijgende prijzen. Op basis van het prijsniveau van mei 2022, zal de inflatie volgens het CPB in 2022 tussen de 7,3% en de 8,7% uitkomen. Er vinden op dit moment gesprekken plaats tussen de werkgevers en bonden over een nieuwe CAO. Cocensus houdt in de kadernota 2024 rekening met een inflatie van 2,5% en een loonontwikkeling van 3,9%. In de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur zullen de bijdragen door middel van de 1ste begrotingswijziging 2024 worden bijgesteld naar de conform de FUGR bijgestelde indexcijfers van 7,5% voor beloning werknemers en 6,1% bruto binnenlands product. Zowel een verdergaande inflatie als het loonakkoord 2023 kunnen echter gevolgen hebben voor de begroting van Cocensus.

Toeslagenaffaire

Periodiek ontvangt Cocensus bestanden van de Rijksbelastingdienst waarin (mogelijk) gedupeerden zijn opgenomen. Hierbij wordt indien van toepassing, de openstaande belasting schuld tijdelijk "on hold" gezet totdat er een beslissing is genomen in het specifieke dossier. Mogelijke gedupeerden kunnen zich aanmelden tot 1 januari 2024. Hierdoor en doordat Cocensus afhankelijk is van de voortgang van toetsing bij de Rijksbelastingdienst, neemt de afhandeling van de toeslagenaffaire dossiers mogelijk enkele jaren in beslag. De kwijtschelden bedragen aan gemeentelijke belastingen kunnen worden gedeclareerd bij het ministerie. Over de wijze waarop en wanneer vindt landelijk overleg plaats. Voor de deelnemende gemeenten is daarmee geen sprake van enig financieel risico.

FINANCIËN

Indexering Cocensus ten opzichte van de verstrekte index Regietafel NHN

De bijdragen van de gemeenten aan de GR Cocensus worden ten opzichte van 2023 geïndexeerd met 3,4%. Dit percentage bestaat uit 2 componenten met een wegingsfactor. De eerste component bestaat uit de indexering 'Prijs bruto binnenlands product' met een prijsindex van 2,5% en een wegingsfactor van 34%, de tweede betreft de indexering van de loonontwikkeling met een prijsindex van 3,9% en een wegingsfactor van 66%. De door Cocensus gehanteerde percentages zijn in lijn met de initieel voorgestelde percentages van de Regietafel en lager dan de herziene door de Regietafel voorgestelde percentages van respectievelijk 6,1% en 7,5%.

Bijdrage Heiloo en begroting Cocensus

In de kadernota is opgenomen dat de bijdrage van Heiloo toeneemt met 3,4% van € 373.000 in 2023 tot € 386.000 in 2024. Dit wordt door middel van een begrotingswijziging 2024 verlaagd naar € 381.000. Deze verlaging wordt veroorzaakt door een correctie van de bijdrage 2023 waarop de bijdrage 2024 is gebaseerd. De bijdrage 2023 wordt verlaagd van € 373.000 naar € 368.000. De verlaging van de bijdrage 2023 en vervolgens 2024 houdt verband met de uitvoering per 1 januari 2023 van de KCC (belasting) activiteiten voor alle deelnemende gemeenten. Hiervoor wordt door Cocensus geen extra bijdrage in rekening gebracht. De BUCH gemeenten hadden echter reeds de KCC (belasting) activiteiten bij Cocensus ondergebracht en daarvoor wel extra bijgedragen. Deze extra bijdrage komt voor alle BUCH gemeenten te vervallen.

De begroting van de GR Cocensus 2024 neemt op basis van de 3,4% indexatie van de bijdragen van de deelnemers toe van € 15.023.000 tot € 15.495.000. In de eerste vergadering van het Algemeen Bestuur zullen de bijdragen door middel van een begrotingswijziging worden bijgesteld naar de conform de FUGR bijgestelde indexcijfers van 7,5% voor beloning werknemers en 6,1% bruto binnenlands product met een gewogen

gemiddelde van 7,1%. Hiermee loopt de begroting meer in de pas met de werkelijke prijsontwikkelingen. Voor Heiloo zal de bijdrage 2024 daarmee uitkomen op € 408.000.

Huisvesting

Voor Cocensus ontstaat een nieuwe situatie omdat er geen sprake meer is van twee gehuurde panden maar van één kantoorruimte in eigendom. Dit betekent dat er in de meerjarenexploitatie rekening is gehouden met een onderhoudsvoorziening waarin jaarlijks € 40.000 wordt gestort.

Weerstandsvermogen

Het Bestuur heeft vastgesteld dat in feite de deelnemende gemeenten garant staan en een achtervangfunctie hebben indien de GR geconfronteerd wordt met onverwachte, niet te beïnvloeden kostenposten. Dat betekent dat de GR niet op voorhand hoeft te worden voorzien van een weerstandsvermogen. Mochten er overschotten ontstaan in de jaarrekening, dan is afgesproken dat Cocensus deze overschotten mag toevoegen aan de reserve tot het in de begroting gemaximeerde bedrag. De GR Cocensus kent een strak begrotingsregime waarin voor het vooraf ramen van dotaties aan de reserve geen ruimte is. Het eigen vermogen van Cocensus bedraagt het afgesproken maximum van € 250.000.

DUURZAAMHEID

In april 2021 heeft Cocensus de nieuwe eigen huisvesting in Heemskerk in gebruik genomen. Het betreft een pand op basis van een optimaal duurzaam en energieneutraal concept. Er zijn (met subsidie) 300 zonnepanelen op het dak geplaatst, warmtepompen geïnstalleerd en is er een eigen transformatorhuis gerealiseerd voor de opslag van energie. Deze energie kan tevens worden benut voor de 22 aangelegde oplaadpunten voor elektrische auto's.

PARTICIPATIE

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar op 1 februari 2023 bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar. Hierbij zijn de concept zienswijzen van de raden in de regio met u gedeeld.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van de GR Cocensus per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Aanbiedingsbrief & Kadernota 2024 GR Cocensus
2. Brief zienswijze op Kadernota 2024 GR Cocensus
3. Brief publicatieversie zienswijze op Kadernota 2024 GR Cocensus

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

Mevrouw F.H.W. de Jong
gemeentesecretaris

Mevrouw M. ten Bruggencate
burgemeester